

16. 5. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Připlaťte si svému soudci na penzi. Jinak neodejde

Kolikrát se pošťestí, že česká justice je na tom lépe než americká? A málokdo by asi čekal, že zrovna v platech.

Skóre: 0.85

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 16.05.2007

Nadpis: Připlaťte si svému soudci na penzi. Jinak neodejde

Strana: 10

Rubrika: názory

Náklad: 61571

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 16.05.2007 04:51

Identifikace: DCHN20070516020041 cz

soudy (7x), ústavních (4x), justice (3x), právníky (2x), soudcovské (2x), soudu (2x), soudci (2x), právník, soudcům, žalobu, praxí, soudců, justici, soudce, vojenské,

Klíčová slova: Nejvyšším soudu, Ústavnímu soudu, Ústavního soudu, advokátních kanceláří, Nejvyššího soudu, Krajskému soudu, justiční, Evropská, krajském, okresní soudce, Nejvyšší soud

www.ihned.cz/nemecekt

Kolikrát se pošťestí, že česká justice je na tom lépe než americká? A málokdo by asi čekal, že zrovna v platech.

Platy amerických federálních soudců se tak dlouho nezvyšovaly, že přestávají být lákavé pro špičkové právníky. Nemají totiž protiinflační pojistku jako v Česku.

Náš problém je jinde. Pokud soudcům nezvedneme penze, nejnižší (!) v Evropě, pak se třeba komunistických plukovníků na Nejvyšším soudu hned tak nezbavíme.

Přidejme jim 100 000 dolarů

Nejdřív Amerika. V únoru na justiční platy upozornil ve Wall Street Journalu bývalý šéf centrální banky Paul Volcker. Sloužil ještě před Greenspanem a coby respektovaný moudrý muž bývá povoláván na různé ekonomické zapeklitosti.

Volcker nedávno vedl "radu moudrých", která vydává doporučení ohledně veřejného sektoru. A sám Nejvyšší soud USA ho upozornil, že mzdy federálních soudců se od roku 1989 skoro nezvedly. Ne že by se měly srovnat s příjmy šéfů nejlepších advokátních kanceláří (milion dolarů ročně, asi 1,7

milionů korun měsíčně). "Ale s dnešními 165 200 dolary berou o více než polovinu méně než mnozí děkani právnických škol nebo špičkoví profesori," pohoršuje se Volcker. Jeho návrh: 261 300 dolarů ročně. Tolik by totiž soudci brali, kdyby jim od posledního velkého zvýšení rostly mzdy tak jako průměrným Američanům.

A teď do Česka: Všimli jste si, že soudcovské skuhrání na platy, obvyklé ještě před čtyřmi pěti lety, úplně zmizelo? Stejně jako u jiných ústavních činitelů se dnes odvozuje - velmi zjednodušeně řečeno - od trojnásobku průměrné mzdy.

Začínající okresní soudce bere pět let 50 tisíc. S věkem a funkcemi plat roste, před penzí má 86 tisíc (na krajském stupni 95 tisíc). Nejvíce soudců je dnes na okrese, s praxí do patnácti let, a berou 70 tisíc. Na Nejvyšším či Nejvyšším správním soudu to jsou skoro šestinásobky průměrné mzdy, předseda senátu tam dostává 113 200 korun.

A z této hezké výšiny padne odchodem do penze na samé dno.

Solidarita se mění v loupež

České důchody jsou extrémně rovnostářské. Když Evropská asociace soudců (EAJ) dělala loni srovnávací studii, cizinci nevěřili svým očím: český soudce bere na penzi 17 - 20 % posledního čistého příjmu.

"Je to naprostá kuriozita v rámci celé Evropy včetně nových demokracií," říká člen týmu EAJ Jan Vyklický. "I penze slovenských soudců dosahují vysoko nad 70 %. Jen v Británii činí 50 %, ale platy britských soudců jsou v Evropě bezkonkurenčně nejvyšší."

Jeden soudce už proto podal principiální protest. Když v roce 2004 odešel Pavel Varvařovský z Ústavního soudu, vyměřili mu penzi 9921 Kč. "Ano, systém je solidární. Pokud někdo odváděl státu desetkrát víc než průměr, nebude se zlobit, že nemá desetkrát vyšší důchod," říká Varvařovský. "Ale není-li ani dvakrát vyšší, pak tady končí solidarita a začíná loupež."

Diskriminační přerozdělování napadl u Ústavního soudu. Za výjimečných okolností smí poškozený občan takto obejít nižší soudy, pokud věc "svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele". Tříčlenný senát složený už z nových soudců (Nikodým, Lastovecká, Balík) rok váhal - a pak se usnesl, že stížnost nepřipustí, neboť zas tak významná není.

Totéž řekli Varvařovskému ve Štrasburku. Tím spor končí, pro "běžnou" žalobu už vypršely lhůty.

Kdyby tisíc plukovníků

"Nejsem vůbec chudý, ale štválo mě to rovnostářství," vysvětluje Pavel Varvařovský při kosení louky na svém výminku. "Stížnost mohla popostrčit reformu penzí."

Změnu chtěl pro všechny, nikoli jen pro soudce. Coby celoživotní nestraník (za Husáka se živil jako podnikový právník a správce tenisových kurtů) mluví o bývalých komunistech na Nejvyšším soudu se slyšitelným despektem: "Ti plukovníci ze 70. let mají být rádi, že tam vůbec směli zůstat. Nedal bych jim už ani korunu."

S těmi plukovníky to není nadsázka. Několik významných členů Nejvyššího soudu jsou opravdu vojenští soudci z normalizační KSČ (Stanislav Rizman, Michal Mikláš, František Púry nebo Josef Hendrych). Po roce 1989 se to projevovalo třeba v tvrdých verdiktech soudu nad odpírači vojenské

služby z řad Svědků Jehovových.

Ze zajištěné a vyhráté justice se nikomu nechce, když penze znamená platový i společenský pád. Kdekdo přesluhuje, justici chybí plynulejší generační obměna. A na rozdíl od jiných profesí mají soudci definitivu... Proto jim Slováci přilepšují penze podle odsloužených let, aby "uvolnili odtok".

Ale třeba přijde změna i u nás. Po Varvařovského vzoru sepsal stížnost penzionovaný soudce Karel Sochor. Podal ji předpisově Krajskému soudu v Ostravě a ten ji v dubnu postoupil Ústavnímu soudu. Ten už se jí nyní zabývat musí (ironií osudu dostala věc jako zpravodajka opět Dagmar Lastovecká). Může z toho být velký a zásadní případ. Dočkáme se ho však nejdřív tak do roka a do dne.

tomas.nemecek@economia.cz

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz